

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-aszobos postit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér

Nyitási ára 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 552.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 154.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, február 12.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelők: Az influenza párt.
- Honböldögtetés.
- Apponyi és a zaldók.
- Akasztás után.
- Ál-hírlapírók Aradon.
- A szavazógép.
- A Hartmann-ügy.
- A horvát választások.
- Amiről beszélnek.
- Rejtelmes éjjeli kaland.
- A letartóztatott bank.
- Tárca: Emlékek. Irta: Ferke Ágost.

Az influenza párt.

Arad, február 11.

Nem jó rossz embernek lenni. Ha a statisztikai kimutatás szerint a világnak több mint fele rossz emberekből áll is, az bizonyos, hogy senki se teszi szívesen. Sokkal kellemesebb a puhaszívű, meleg, gyöngéd lelkű, irgalmas férfiú hírében állani, semhogy az emberek ne igyekezzenek ennek a látszatát megőrizni. S ezért az emberek tevékenységének fele oda irányul, hogy ne nézzék rossz embernek.

Csak hogy néha nehéz ám ez a mesterség! Olyankor — s mindig így van ez. — amikor az egyiknek rossz, ami a másiknak kedvére van. Az ember el tudná dönteni, hogy a kettő közül melyik áll közelébb a szívéhez. De azt nem tudja elviselni, hogy akár az egyik, akár a másik rossz embernek higgye. S a vége mégis az. *Ja, Allen — kann man nicht gefallen!*

És ez a jónak látszani akaró emberek kinos helyzete most, Arad törvényhatóságában. A tisztviselők drágasági pótlékáról van szó. Megtagadni nincs szíve senkinek ezt; az igaz, hogy nem is lenne igazsá-

gos. A drágaság, a tisztviselők nehéz helyzete elvitázhatatlan. De az adózóknak is kegyetlen a helyzetük. Nekik is igazuk van abban, hogy a drágaságot érzik s nekik az élet, a gazdasági viszonyok nem adták meg azt a jövedelmi pótlékot, amiből a maguk megszorított kiadásain felül nagyobb pótladót tudnának viselni. A pótladó emelése: egyszerűen lehetetlen gondolat. Kétszer egy évben! Hasonlít a Deák Ferenc adomájához. Mikor az abszolútizmus kétszer akart ujoncozni egy esztendőben, az öreg ur azt felelte: „Lehetetlen. A magyar anyák csak egyszer szülnék egy esztendőben.“ Az aradi emberrel is egy évben csak egyszer lehet föl-emelt pótladót hántani.

S ha az ember már megadja, a másik dilemma: az idej esztendőre számlázzuk azt, vagy a késő jövőre. Mi nem bírjuk el; de szabad a holnapnak jövedelmét elkölteni? Amikor arra a holnapnak nagyobb szüksége lehet, mintsem előre gondoljuk. S ha néhány év múlva a folyó kiadásokon kívül a múlt adósságait is kell törleszteni, nem lesz sokkal rohamosabb a pótladó további emelkedése? Akkor a város egész olyan lesz, mint a legtöbb tisztviselője. A fizetéséből egész szépen ki tudna jönni, de az ifju, könnyelmű évekből való adósságok agyonnyomják.

Az ilyen súlyos dilemmákat az okos városatyák a leghelyesebben úgy oldják meg, hogy — otthon maradnak. Az influenzás idők erre a legalkalmasabbak. Az újságok kiderítették, hogy Aradon ez időszereint hatezer ember nyögi a náthalázat. Mért ne lehetne a hatezer között néhány egészséges? S szerda után, bizony jobban érzik magukat, mint azok, akik elmentek a közgyűlésre. Ha megszavazták a drága-

sági pótlékot, a polgárok asztalait ők verdesik a legvadabb haraggal, hogy a törvényhatóság alatt egyebet se tudnak csinálni, mint a kiadásokat szaporítani. Ha ellenben elutasították: a városi tisztviselők előtt ők ütköznek meg legjobban a taplószívű, szociális és emberi érzésektől idegen kupa-tanácson.

Ennek az álszentelkedésnek, ennek a jó emberkedésnek véget kell vetni. A törvényhatósági bizottsági tag, akár a választóktól kapta ezt a tisztséget, akár örökölte, akár vette, tartozik ennek azzal, hogy színt valljon. Az osztrák választói jog birsággal sújtja azokat, akik igazolás nélkül tartózkodnak a szavazástól. Senki se mondhasza el magáról, hogy ha az ő, és a vele érők tömege résztvevő volna a választásban, a világ sorsa másként alakult volna. Ilyen kemény szavazási kényszer kellene a városatyák nyakába kötni. Viseljék a felelősségét a törvényhatóság cselekedeteinek, s e felelősség tudatában cselekedjenek. Nem, mint minden áron és minden oldalról jó emberek, hanem mint kötelességismoró férfiak.

De a tanácsot is meg lehet valamire kérni ezek érdekében. Igazán kívánatos lenne, hogy kevesebb olyan előterjesztéssel állanának elő, amely a városatyák legtöbbjét influenzába kergeti s a többit is kellemetlen helyzetbe sodorja. A kiadások növekedése mellett egyszer valami okos jövedelem-szaporításról halljunk. Mert a városi tisztviselők igen helyesen hivatkoznak a magánvállalkozásokra, akik szintén drágasági pótlékot adnak a tisztviselőiknek. De az illető vállalkozásoknak olyankor többnyire jó üzleteik is vannak. Olyan vállalkozás alig ad drágasági pót-

Emlékek.

Irta: Ferke Ágost.

Mikor a Boulevard Sébastopolról befordultam a Grand Boulevard-ra, már kigyúltak a villany-ívlámpák, körték, gázkandeláberok s a háztetőkön is piros, fehér, kék és zöld színben ragyogtak a hosszú reklámfeliratok, melyek fépercenként váltakoztak. Részkedvűen mentem el hazulról: a „pesti“ menyasszonyomtól levelet kaptam, melyben formálisan kiadta az utamat, mert ... tudom is én ... Szóval volt okom rosszkedvűnek lenni, de a „Ville-Lumiére“, a Fényvárosa egyszerre megváltoztatta hangulatát; kiegyenesedtem, meggyorsítottam léptelmem és nem törődtem többé a levéllel, hanem élénk szemmel nézgettem jobbra-balra, mintha morfium-injekció gyönyört-hozó mérge járná át elszibadt testemet.

Mikor a Grand café elé értem, magyar zene hangjal ütötték meg füleimet, mint valamikor Szabolcskását. A Rákóczi-indulót játszották. A zenészek jobbak voltak kétségtelenül, mint azok, kik magukra vonták a költő haragját, csak a nótát hangszerezte agyon Berlioz. De azért bementem és leültem egy asztal mellé, hol már egy elegánsan öltözött ur foglalt volt helyet a feleségével. Magyarok voltak.

Megismerkedünk. Nászutazás hozta őket Párisba, hol a fiatal férj néhány év előtt két trimesztert töltött az egyetemen. Jól ismerte Páris, jobban, mint én, mert gazdag gyerek volt s több oly dologra figyelmeztetett, ami eddig elkerülte figyelmemet.

— Ezt írja meg a lapjának, — volt minden tízedik szava s én hűségösen jegyezgettem jóakaró utasításait.

Egyszerre csak rám kiáltott:

— Volt már a „magyar egyesületben?“

— Nem én, — feleltem. — De majd elmegyek.

— Sok pénzt vigyen magával! ... Ha jó szíve van.

— Nem értem.

— Csak menjen el! Néhány év előtt jártam ott. Nem tudom, hogy létezik e még az egyesület. Ugy emlékszem, a rue de Seine-ben volt a második emeleten. Dobogó szívvvel séttem fel a lépcsőn és körülből olyan érzés fogott el, mint gyerekkoromban, mikor először megláttam a Balatont. Az ajtón balról fekete gomb volt, fölötte ezen felirással: „Passez le bouton.“ — Csöngettem. Egy asszonyság nyitott ajtót és — tőle köszönőt, amit valószínűleg felfelé irányító gorkijorromnak és kék szememnek köszönhettem. Azután beléptem a

nagy terembe. A zongora körül néhány elég jól öltözött fiatalember ült és állt és — némétől beszélgettek. Azért nagyon szívesen fogadtak, mikor sorra bemutatkoztam; hamarosan összebarátkoztunk és — tíz percen belül ketten is megpumpoltak.

— Akkor feltétlenül elmegyek, — szóltam erre, — hátha sikerül ott valakit megpumpolnom.

Vagy egy félóra után fizettünk és együtt elmentünk a Folies Bergère-be. Ők, az asszonyra való tekintettel, ülőhelyet váltottak; én beértem a „promenoir“-ral. De ne gondolja az olvasó, hogy a „promenoir“ valami piszkos állóhely. Sőt! Az urak frakkban, a „hölgyek“ a legragyogóbb divatruhákban jelennek meg a „promenoirban“. Az ülőhelyeket pedig a tiszteletes asszonyok foglalják el férjükkel.

Balszememre ragasztottam monoklímát, melyet Párisba visszatérésem óta viselek újból és jókedvűen sétálgattam a számtalan villanykörtétől bántó fényvel tündöklő terebben és kábultan szívtam a lépcsőről-lépcsőre más más illatot, mit a belladonnától égő-szemű demimondalné-ek ruhája árasztott. Eppen megálltam egy szoboraltapazatra helyezett jégvasál előtt, mely a terem hűtésére szolgál és csodálkozva néztem a jégbe fagyasztott gyönyörű szegfü-

lékot, amely egyre növekvő deficitben lübbol. Rosszabb üzletet pedig hamarosan bajos elképzeini, mint Arad város háztartása.

Honboldogítás.

Szemere Miklós működik.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 11.

A „Nem boldog a haza“ érdemekben megkopaszodandó feltalálója, Szemere Miklós immár másodizben boldogítja a delegációt a felszólalásával. Ezuttal is roppant fontos és okos dolgokat mondott el, ami nem is csuda. Mert neki van szíve.

A delegáció hadügyi bizottságának ülésén a Szemerével tarkított rész így folyt le:

Elnök bejelenti, hogy Szemere Miklós interpellációt jelentett be a közös hadügyi miniszterhez az egy éves szolgálat kedvezményének a jó céllövők számára való megadása iránt.

Szemere Miklós: T. országos bizottság! Nem a „nemzeti zászló, magyar vezénnyelv“ féle hangzatos és lelkesítő jelszavakról akarok szólni, tudom, ezek a paradicsom tiltott gyümölcsök; egy végtelen prózái ügyben fordulok a t. hadügyi miniszter urhoz. Amidőn Ő Excellenciája átvette a hadügyi miniszterium vezetését, Budapestre jött és egy estélyen magánkörben mondotta nekem, — remélem indiszkréciának nem veszi részemről ő excellenciája ezt a bizalmaskodást, egy jó ügy szolgálatában, — hogy terve az egy éves katonai szolgálat kedvezményének kiterjesztése a jó céllövőkre is. A nagy eredménye, az óriási hatása ennek a modern intézménynek nemcsak abban állana, hogy a lövővizsgát sok ifju leteszi, de főleg abban, hogy az egész fiatalság tanul lőni a vizsgára. Katonai nevelés szempontjából az ifjúságot fegyelemre kell szoktatni és oktatni a céllövésben. Japánban a gyermekek katonai nevelése a legalsóbb elemi iskolában kezdődik. Nemirovitsch Datsenko Wassily hírneves orosz író — mellesleg a szent György-rend lovagja is — mondotta nekem, hogy Japánban minden második faluban van torna, vagy céllövőde. Datsenko beutazta alaposan Japánt és nem

győzi dicsérni a japán hazafias és katonai erényeket. Azt mondja, az ifjúság annyira disciplinált, hogy három hét alatt kész katoná. Franciaországban a kormány a céllövészetet most az összes népiskolákba behozza. Nálunk Magyarországon a honvédelmi miniszterium minden lehetőséget megtesz kicsiben, csekély eszközeivel az ifjúság katonai nevelésére, „Katonai nevelés“ címmel lapot is pártol.

Tessék megnézni Svájcot vagy Angliát, ahol az ifjúság katonai nevelését Fieldmarshall Roberts maga szervezi. Arról nem is beszélek, hogy a vagyonos angol úrak által a népek felállított céllövők száma a bur háboru óta százakra megy. Nálunk az állam allig tesz valamit, az egyesek pedig semmit. A legkomolyabb honvédelmi szervezet az, ami hiányzik. Mit ér a sok-sok millió kiadás a hadi budgetben, mit ér a sok beszéd, ha az ifjúság nincs hadi erényekre nevelve.

T. Országos Bizottság! Engedjék meg, hogy pár adattal megvilágítsam, mennyire el vagyunk maradva a céllövészet terén. A nemzetközi céllövész unioval kapcsolatban minden évben van egy nemzetközi céllövő match, amelyben minden nemzet öt kiküldött lövő által van képviselve. A céllövők 40 lövést állva, 40 lövést térdelve és 40 lövést fekvő testben tesznek. Mind katonai fegyverekkel lőnek. Legszivesebben a norvég muniációt használják. Távoltság 300 méter. A tavalyi zürichi céllövő verseny eredménye ez: 1. Svájc, 2. Belgium, 3. Franciaország, 4. Argentína, 5. Holland, 6. Ausztria. Azóta belépett Anglia és Németország is az unióba, amely államok a jövő match ban szerintem szintén Ausztria előtt fognak helyet foglalni.

T. országos bizottság! Egy parlamenti beszédemből ismétlek, ha azt mondom, hogy „nem meghalni kell a hazáért, de élni és az ellent eltalálni“ és hogy „többet ér egy törpe, egy pupcs, aki talál, mint egy óriás, aki hibázik.“ Ha mi azt akarjuk, hogy véreink a fegyverekkel bánni tudjanak, arra egy biztos módot látok, egy oly megoldást, ami megmozdítja a nemzetet és a mi megfundálja egy tollvonással az egész ifjúságnál a modern hadi erények legelsejét, a céllövészetet. Ez a csodaszzerű intézmény az egy éves katonai szolgálat kiterjesztése a jó céllövőkre. „Kérem a hadügyi miniszter urat tisztelettel: Hajlandó e odahatni, hogy az egy éves katonai szolgálat kedvezm-

nye a jó céllövőkre, (akik ebből nyilvánosan vizsgáznak) mielőbb kiterjesztessék?“

Hoffmann Hugó altábornagy osztályfőnök: Igen t. országos bizottság! A hadügyi miniszter ur Szemere Miklós bizottsági tag urnak interpellációját első sorban arra akarja felhasználni, hogy az igen t. bizottsági tag urnak kifejezze köszönetét azon hathatós támogatásért, amelyben eddig is létesítette a lövészet ügyének fejlesztését Magyarországon tett intézkedéseivel, hasonlóképen a honvédelmi miniszter ur intézkedéseivel, amelyekben saját hatáskörében kiegészítő módon már is elrendelte, hogy a hadsereg részéről támogatás nyujtassék, amennyire lehetséges és az anyagi viszonyok megengedik. Ami magát az interpelláció tartalmát illeti, igaz, hogy a hadügyi miniszter ur kifejezte Budapest nézetét a t. képviselő ur előtt, hogy azok az ifjak, akik katonai előképzettséggel lépnek a hadseregbe, bizonyos kedvezményekben részesíttessenek, értette azonban ez alatt nem egyedül a lövészetet, hanem egyáltalában minden ágazatot, amely a katonai téren nyilvánul, pl. a tornászati előképzettséget és több efféjét. Ezen álláspontját a hadügyi miniszter ur most is fentartja és most is azon nézetben van, hogy a leghathatósabb jutalom az illetőre nézve a szolgálati időben nyujtott kedvezményben található. (Ugy van! Ugy van! (Helyeslés.) Miután azonban teljesen lehetetlen a fennálló védtörvénynek egyes pontjait kiragadni és megváltoztatni, a megvalósulást ebben az irányban is arra az időre kell halasztani, amikor az új védtörvényt fogjuk tárgyalni. Kérem a t. országos bizottságot, méltóztassék ezen választást tudomásul venni.

Szemere Miklós a hadügyi miniszter nyilatkozatát köszönettel veszi tudomásul és reméli, hogy a véderő-törvény revíziója alkalmával a jó céllövőknek nyujtandó szolgálati időbeli kedvezmény valóra fog válni.

Ezután az országos bizottság a közös hadügyi miniszter választást tudomásul veszi.

Apponyi és a zsidók.

A miniszter rosszul érzi magát.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 11.

Az országos izr. községkerületi elnökök gyűlése alkalmából a kerületi elnökök küldöttsége tisztelgett ma délben Mezei Mór dr. elnök vezetésével Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásiügyi miniszternél. Mezei Mór beszédet intézett a miniszterhez és a következőket mondotta:

Nagyméltóságu Miniszter Ur!

Kegyelmes Uram!

Nagyméltóságodnak hozzánk intézett leiratából bizalommal vesszük tudomásul, hogy az ország kormánya módot kíván nekünk nyujtani hi felekezeti ügyeink rendezésére. Javaslataink megtételével az lesz igyekezetünk, hogy hitfelekezeti kebelében helyreállítsuk a békés egyetértést, hogy módot találjon felekezeti kebelében minden irányzat és pártárgyalat arra, hogy függetlenül intézhesse saját ügyeit.

Apponyi válaszában többek között ezeket mondotta:

— Én értem, hogy kényelmetlenül érik magukat abban a helyzetben, amelyben a zsidó hitfelekezet most van, de nem kényelmetlenebbül, mint ahogy én magamat érzem a hitfelekezettel szemben, amidőn nekem ebben a miniszteriumban néha olyan kérdéseket kell eldönteni, amelyekhez nem értek, de ha értenék is, semmi kompetenciát nem érzek magamban. A probléma nehézsége folytán sokáig gondolko-

csokrot, mikor magam megett magyar beszélgetést hallottam:

— Voltál Polacsiert-ről? — kérdezte a két beszélgető fiatalember közül az egyik.

— Holnap megyek.

— Hogy hívták azt Polacsiert azelőtt?

— Polacseknek... De a család már egészen elfranciásodott. Itt különben senki se tudja, hogy valaha magyarok voltak.

— Mikor telepedtek le Párisban?

— Ugy tudom, négy hónap előtt...

Es a beszélgetés nem volt valami nagyon biztató, de már benne voltam a barátkozásban, hát odamentem a két fiatalemberhez és miután köszöntöttem őket, kiejtettem az ismert sablon-megszólítást:

— Az urak magyarok?

— Nem, nem! — tiltakozott hevesen az egyik. — Horvátok vagyunk.

— Pardon! — szóltam, látva, hogy hátat fordítottak nekem s hogy tovább mentek.

Beszantott a dolog, de mit tehettem? Ott maradtam egy helyben és néztem tovább a színpadon a „Plaisir d'amour“ t. Már nem is törődtem horvátjaimmal, mikor egyszerre észrevettem, hogy egy fekete körszakállas ur csatlakozott hozzájuk s hogy rám mutogatnak. Most azt is meghallottam, hogy mit beszélnek:

— Du, schau! szólt az egyik a fekete-szakállasnak, — das ist ein Ungar!... Eine

ekelhafte Rasse! Nicht wahr?! (Te, odanézi! Ez magyar! Utálatos faj! Nemde?!)

Szédülést éreztem az arcomba tóduló vértől. Elvesztettem önuralmamot és — noha báránytermészetűnek ismer mindenki — most az egyszer oroszlanok éreztem magamat s a magyargyalázó urficskát öklömmel úgy orron vágtam, hogy tulhangzotta a tapsvihart, mely a függöny legördülését követte.

Mikor egy cseppet magamhoz tértem, láttam, hogy barátai karonfoglák a megbőlyegzett ifjut és a kijárat felé siettek. Engem a „promenoir“ néhány sétáló alakja még körül állt egy percig, azután ők se törődtek többé velem: a függöny újra felgördült és odafordították tekintetüket. A „gardien de le paix“ nem látott és nem hallott semmit, noha csak tíz lépésre volt tőlünk s így a rendőrséggel se gyűlt meg a bajom. Csak egy köpcös francia bácsi vergette meg jóakarattal a vállamat:

— Un excellent coup! Je vous en félicité! (Pompás pofon volt! Gratulálok!)

— Azután ő is a távolabb álló és sétáló község közé vegyült.

De nekem elment a kedvem az ottmaradástól, még a szép Revée Maya sem érdekelt, s el sem bucsuzva a Grand café-ban szerzett barátaimtól, kislétem a ragyogó, illatos tereméből; kint felkapaszkodtam egy omnibusz tetőjére és mentem — haza.

tam, míg arra az egyszerű elhatározásra jutottam, hogy legcélszerűbb, ha mindenekelőtt azokat halgatom meg, akik legilletékesebbek tekintetben a nyilatkozásra, tekintettel azokra az árnyalatokra, amelyek a zsidóság körében vannak. Az én meleg óhajom az, hogy a zsidóság is megnyerje a maga autonóm szervezetét.

Nagy megnyugvással vettem elnöküknek, volt képviselőtársamnak és most is barátomnak szavait, amelyek szerint azon lesznek, hogy olyan szervezetet készítsenek, amelyen belül senki lelkiismereti szabadságán sérelem ne ejtessék. Amibe semmi körülmények között sem nyugodnak bele, az, hogy bárki fia kedvéért más valakinek lelkiismereti szabadságán sérelem ejtessék. Bennem megvan a legjobb akarat. Nagyon köszönöm szíves megjelenésüket. (Hosszantartó élénk éljenzés.)

A küldöttség tagjai közül Tóth János államtitkárt keresték fel, aki kijelentette, hogy alaposan foglalkozik a zsidó hitfelekezet ügyével s nagy melegséggel és jóindulattal kezeli azokat.

Akasztás után.

A máramarosszigeti rémes nap.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 11.

A máramarosszigeti halálos ítélet végrehajtásával Ball Mihály, a hóhér megtette kötelességét s azután elutazott. Ma délelőtt fél 12 óra tájban jelentkezett újból a budapesti kir. ügyészség vezetőjénél, Lelley Barnabás dr. kir. főügyész-helyettesnél. Ez alkalommal visszaadta azt a 30 frt előleget, amelyet a budapesti ügyészség előlegzett neki pénteken délután a máramarosszigeti utazás gyorsvonati költségeire, mivel Ball nem hozott elég pénzt magával. Ballnak és két segédjének összes költségei, beleértve a bitó felállítását is, 340 koronára rugnak. Ezt a pénzt a máramarosszigeti ügyészség még tegnap kifizette a mesternek és két segédjének. — A jelentkezés után Ball a délutáni vonattal hazautazott szűkebb hazájába, a tolnamegyei F. dára.

A szomorú aktus lefolyásáról rendkívül érdekes részleteket ír ma az Egyesület kiküldött tudósítója, aki így emlékszik meg az akasztás külsőségeiről:

A rémes aktus nem az akasztás, hanem az a sivár és brutális formáltság, amely a kivégzést megelőzi. A félig halott embert oda állítják a kis asztal elé és Balázs bíró olvasni kezd neki holmi végnéküli írásokat. Balázs bíró a kötelességét teljesíti, mert a törvény előírja, hogy az ítélet előtt olvassák föl a három ítélet rendelkező részét, de a jelenlevők érzik, hogy ennél kegyetlenebb törvény nincsen. Husz percig, tébolyítóan hosszú husz percig tart ez a főolvasás.

A bíró szava meg megcsuklik, amint olvassa az írásokat.

— Ó Felsőge a király nevében — mondja és mindenki megemeli a kalapját. És amint egyre közelebb érkezik az írás végéhez, egyre halkabb lesz a hangja. Husz Ábrahám végül azt is megtudja, hogy a király senki könyörült meg rajta és el kell mennie.

Husz Ábrahám félig előre bukik, azután égre emeli karjait:

— Meine gnädige Herren — zokogja, azután oláhul mond néhány mondatot. A tolmács így fordítja:

Köszönöm a királynak az ítéletet és köszönöm az uraknak a hozzájárulást. Ártatlan vagyok, de ha úgy rendeltetett, én nyugodtan halok meg.

Az imádkozó zsidók panaszos felhőrdülése volt a válasz Husz szavaira. Sírta, zokogtak úgy, hogy a marcona csendőrök szeméből is kibuggyantak a könnyek. Egyet úgy rázott a sírás, hogy alig tudta tartani magát.

Atányi főügyész-helyettes megemelte kalapját és odaszólt Ball Mihálynak:

— Hóhér, felhívom, teljesítse kötelességét!

Ezekre a szavakra a pribékek rávetették magukat Huszra és odavonszolták az akasztófa alá. Az egyik rabbi hangosan mondja a halálkiáltást és Husz rettenetes, rekedt, a föld alól jövő hangon mondja utána. Ball Mihály ezalatt összehurkolja kezét és a térdéhez kötözi. Hermann felkapja az ítéletet és feldobja a számolyra, beleállítva egy előre elkészített hurokba, amely egy rántással a lábaira fonódik. A tulsó végét a kötélnek Gold keresztülhuzza egy csigán, amely a bitófa tövében van. Most már üvöltve mondja az imádságot Husz. Rettenetes hangzik a havas udvaron és borzalmas a saját rongyos ruhába öltöztetett alak, fején a kis kerek bársonysapkával, amint összekötözve görnyed a számolyon.

Bali Mihály fölzalad a létrán és Husz nyakába veti a kötelet. Gold hirtelen a szakállá alá igazítja, ezalatt Bali hátul hurkot köt. Hermann felkapja az imádkozó embert, Ball a hurkot a szögbe akasztja.

— Semá Jiszroel, — mondja Husz, de az utolsó szótag már benne szorul a torkában. Gold elrántotta alóla a számolyt és a két pribék teljes erővel huzza alul a kötelet. Az imádkozó zsidók hirtelen abbahagyják az imát és a rémséges csendben hallani, amint Bali eltöri a szerencsétlen ember nyakcsigolyáját. A test megnyúlik, néhány reszketés fut át rajta. A hóhér előrenyúl, lefogja a bitón függő ember szemét és fölszörítja az állát. Azután fehér zsebkendőt borít a kékülő arcra és néhány pillanatig mozdulatlanul figyel. Majd lelép a létrán, oda áll a főügyész helyettes elé és kalapját megemelve jelenti:

— A tekintetes királyi törvényszéknek jelentem, hogy elvégeztem.

Husz holttestét tegnap délelőtt tizenegy órakor közönséges parasztszekéren szállították ki a zsidó temetőbe. A parasztszekeret negyven csendőr vette körül. A kocsi előtt vagy ezer zsidó rohant, akik azért siettek, hogy a kocsi előtt érjenek ki a temetőbe, mert attól tartottak, hogy a csendőrök elzárják a temetőt. A temetőben azután nagy csendben elföldelték a koporsót s tizenkét órakor ismét kiürítették a temetőt.

A kivégzés után Husz cellájában egy imádságos könyvet találtak, amelybe Husz *vérről írta bele héber betűkkel* a következő sorokat: Ha senki sem hiszi, hogy ártatlan vagyok, hidd el te, atyám. Azután kéri gyermekeit, hogy ne feledkezzenek meg róla s imádkozzanak érte.

A Máramarosszigettel szomszédos Karácsonyfalva községben, ahol a kivégzett Husz Ábrahámnak sok rokona lakik, a rabbi felhívására elhatározták a zsidók, hogy egy héten át, a község zsidóvallású lakói közül felváltva tíz tíz ember gyászt ül a templomban és imádkozik a kivégzett lelki üdvéért. A rabbi az orthodox zsidóság vezetőihez leveleket intézett, segélyt kérve Husz máramaradottjait számára. A máramarosszigeti két hitközség már tegnap 400 koronát gyűjtött Husz családjának.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Kélcsey-egyesület választmányának 1908. február 13-án, este 6 órakor a Weitzer János utcában, a polgári finiskola tanácstermé-

ben gyűlése lesz. Tárgy: Beszámoló az egyesület anyagi és szellemi ügyeiről, költségvetés az 1908-ik évre, az a hó 23-án tartandó rendszeres közgyűlés előkészítése.

Ál-hírlapírók Aradon.

A közönség figyelmébe.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

Nem szívesen, nem önmagunk tisztességének hangoztatása kedvéért, de kényszerűségből, a közönség nagyon is szükséges figyelmeztetése és felvilágosítása céljából szót emelünk ismételen amaz úzelmek miatt, amelyek Aradon hosszabb idő óta folynak az újságírói hivatás cégére alatt és annak ürügyül való felhasználásával.

A szélhámos ál-újságírók garázdálkodásáról van szó. Sehol a vidéken annyi kétes ekzsztencia nem ütött tanyát, mint Aradon. Ha valamelyik zsaroló ál-újságíró más városból kirugnak, Aradra jön és itt hónapokig elégedél a tisztességes sajtó jóindulatának igénybevételével, no meg a rendőrség felületessége miatt. Csaknem naponként megjelenik egy két ember az aradi lapok szerkesztőségében és X. Y. szerkesztő urat keresi. A szerkesztő ur pedig nem egyéb szürke ügyvédírnoknál, vagy könyvekkel házaló ügynöknél, aki ilyen módon támogatja az irodalmat s ezen a címen feljogosítva érzi magát a hírlapírói cím viseletére. Tudomásunkra jutott, hogy valami *Matyó Sándor* nevű kikopott írkokoska és ifjú barátai különböző éjjeli kávéházakban nagy botrányokat és lumpolásokat rögzüldöznek s amikor fizetésre kerül a sor, ezzel fordulnak a kávéház-üzletelőkhez:

— Küldje el holnap a számlát a szerkesztőségbe.

— De...

— Semmi de. Ha sokat beszél, *leleplezem a lapomban* és akkor becsukhatja a boltját.

Mondanunk se kell, hogy ezeknek a kis sajtókulancsoknak abszolúte semmi közük sincs az aradi lapokhoz. Ők azonban azon a címen, hogy egy csomó rossz és helyesírási hibáktól hamzsgó versüket a lapok visszautasították: hírlapíróknak adják ki magukat.

Csaknem mindennap olvashatjuk a szállóbeli idegenek névsorában egy csomó „hírlapíró” nevét. Persze a naiv közönség ebből azt következteti, hogy az újságíróknak más dolguk nincs, mint folytonosan kéjvadásokat rendezni. Ne tessék ezt hinni. Ezek a szállóbeli „szerkesztő urak” szimpla kereskedelmi utazók s szinte érthetetlen, hogy miért nem elégednek meg az egyszerű rendszeres „u. azó” címmel? Ennek a használata — tessék elhinni — sokkal jövedelmezőbb.

Mindent pedig annak az ötletről írjuk, hogy ma délelőtt az egyik aradi pénzintézet közgyűlésén megjelent valami *Ortutai István* nevű alak, aki több aradi lap muakatársa gyanánt mutatta be magát. Ezen a címen végighallgatta a közgyűlést, amelynek végzetével diszkrét formában tudatta az intézet igazgatójával, hogy némi tudósítói díjra reflektál. Mert — tetszik tudni — nagyon rosszak most a pénzügyviszonyok. A naiv direktor beugrott és adott neki 20 koronát, amiért Ortutai biztosította arról, hogy „hangulatosan, szívesen” fogja megírni a közgyűlési riportot.

Igy hát 20 koronát sikerült kisorsfolnia. Ezt a 20 koronás szédelgést megtudtuk, de a szerkesztőségnek hány 20 koronás „setet” nem tudnak meg, amelyeket különféle szélhámosok a

nevükben elkövetnek. A közönséget a saját érdekében óvatosságra intjük s arra kérjük, hogy az ilyen csirkéfogó-szerkesztő urakat adja át a rendőrségnek. Mert ott a helyük.

A szavazógép.

A delegációk működése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 11.

A magyar delegáció ma a hadügyi költségvetést tárgyalta. Az ülés legnagyobb részét az előadó részletes jelentése képezte, úgy, hogy a vita tulajdonképpen csak holnap fog teljes erővel megindulni. A hadügyminiszter természetesen fűt-fát, nemzeti vívmányokat, magyar iparpártolást és egyéb jókat ígér a néhány százmilliósi hadügyi költségvetés elfogadása fejében, ezek azonban ép úgy nem fognak megvalósulni, mint a *Schönaich* ur számos elődje által számtalanszor ígért vívmányok.

Távirati értesüléseink:

A hadügyi albizottságban.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság ma délelőtt 10 órakor *Barabás* Béla elnöklésével ülést tartott, amelyen a hadügyi albizottság jelentésével kapcsolatban a közös hadügyminiszterium költségvetését tárgyalják.

A jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesítik.

Szemere Miklós interpellációja után, amelyről lapunk máshelyén emlékezünk meg, következik a hadügyi albizottság jelentésének általános tárgyalása, kapcsolatban a közös hadügyminiszter 1908. évi költségvetésével.

Okolicsányi László elfogadásra ajánlja a hadügyi költségvetést azon indoklással, amelylyel az 1907. évi költségvetést elfogadták, mert azóta a hadsereg szükséglettel tekintetében semmiféle változás nem történt és mert az 1908. évi költségvetés megmaradt azon határokon belül, amelyek az 1906. évi megegyezés szerint irányadók voltak. A költségvetés elfogadása azonban nem jelenti azt, mintha megvolnánk elégedve a hadsereg állapotával, sem pedig azt, hogy a reformok tekintetében követeléseinktől elállottunk volna. A költségvetés elfogadásánál tisztán az 1906. évi megegyezés volt irányadó, amelynek értelmében mindaddig, amíg az általunk kívánt reformok a hadseregben életbe nem lépnek, csakis olyan szükségletekre szavazhatunk meg költségeket, amelyek az 1906. évi megállapított költségek és engedélyezett hitelek keretén belül maradnak. Attér ezután a részletekre és kimutatja, hogy a költségvetés a normális a kereteken belül marad, sőt a létszám nem hogy emelkedett volna, hanem csökkent. Azon nézetét fejezi ki, hogy az a bizonytalan állapot, amely az egyes kérdések kikapcsolása folytán, a hadseregnek az államhoz való viszonya rendezetlensége által, illetve a rendezések függőben hagyása következtében előállott, tartós nem lehet, mert ez az állapot egyaránt kárára van a hadseregnek és az államnak, mind egyiket megbénítja és fejlődésében megakasztja. Érdekében áll tehát mind a kettőnek, hogy a megoldás minél előbb bekövetkezzék és az minél kielégítőbb legyen. E kérdésnek sikeres megoldása nagy történelmi jelentőségű mozzanat lesz, a melynek sikerétől nemcsak Magyarország, de Ausztriának és a közös dinasztának sorsa is függ. Különösen két vezérlő szempontnak kell érvényesülni ezen kérdés

megoldásában. Az egyik a hadsereg harcképessége, a másik a magyar állam tekintélye.

Beszéde végén szól a katonatiszti fizetések szabályozásának kérdéséről, konstatálván, hogy a hadügyi bizottság nem zárkózik el ezen kérdés igazságos és méltányos volta elől, mindazonáltal nem terjesztett az albizottság e tekintetben javaslatot az országos bizottság elé, mert nézeteltérések merültek föl, hogy e kérdés az orsz. katonai kérdések közé tartozik-e, melyeket ki kapcsolnak, vagy pedig a két törvényhozás elé való e? E kérdést tehát mindenekelőtt elő kell készíteni és tisztázni. Kéri a költségvetés elfogadását.

A hadügyminiszter képviselőjében *Hoffmann* altábornagy *Zichy* Miklós grófnak váia szolva kijelenti, hogy a hadügyminiszter már tegnapelőtt kiadott egy rendeletet, amely a tiszteknek megtiltja a *Danzer's Armeszeltug* című lappal való mindennemű összeköttetést.

Chorin Ferenc a hadsereg szállításának kérdéséhez szól és a magyar ipar követeléseit formálzza.

Bernáth Béla azt kívánja, hogy a hadsereg erősítésének érdekében teljesítsék a magyar nemzeti óhajtasokat.

Rudnyánszky József báró hasonló értelemben szólal fel.

Ezután a vita folytatását holnapra halasztották.

A konzuli akadémián.

Bécsből jelentik: A magyar delegáció tagjai ma délután *Barabás* Béla vezetésével meglátogatták a konzuli akadémiát. A delegátusokat a tanári kar élén *Vimper* igazgató fogadta, akinek kalauzolásával megtekintették az intézet termeit, majd pedig meghallgatták a növendékek feleleteit. Minden évfolyamból nyolc-nyolc növendéket kérdeztek meg a magyar közjogról, a magyar történelemből és a magyar földrajzból. A növendékekhez azután a delegátusok is több kérdést intéztek, amelyekre ezek magyarul válaszoltak és igen jó benyomást tettek a delegátusokra a magyar nyelvben való jártasságukkal. A vizsgálat végeztével *Call* báró külügyi osztályfőnök melegsavakban mondott köszönetet a delegátusoknak szíves megjelenésükért és kijelentette, hogy az intézet mindent elkövet a paritás érvényrejuttatása céljából. *Barabás* Béla válaszában elismeréssel nyilatkozott az itt látottak és hallottak felől és azon reményének adott kifejezést, hogy a magyar delegátusok látogatása buzdítólag fog hatni az irányban, hogy a magyar nemzetnek természetes és törvényben is biztosított jogai a paritás alapján elismerést nyerjenek. Csupán a paritás becsületes megvalósítása biztosíthatja ő felsége két országának nyugodt és zavartalan fejlődését és csakis a paritás alapján verhet gyökeret Magyarország és Ausztria között a megértés és kiegyenlítés politikája.

A magyar ezrednyelv.

Az osztrák delegáció mai ülésén *Almann* keresztényszocialista interpellációt intézett a hadügyminiszterhez a magyar ezrednyelv dolgában. Utalt a hadügyminiszternek az osztrák delegáció hadügyi albizottságában tett ama kijelentésére, hogy tizenhat gyalogezrednél az ezrednyelv magyar, tizenhét ezrednél pedig a magyar ezrednyelv mellett még egy második ezrednyelv is van. Az interpelláció azt mondja, hogy ez nem áll, mert nincs is tizenhat olyan ezred, amelynél a le-

gényesség háromnegyed része a magyar nemzetiséghez tartozik. Erthetetlen tehát, hogyan lehetett tizenhat ezrednél kizárólag a magyar ezrednyelvet bevezetni. Kérdi a hadügyminisztert, milyen elvek voltak irányadók általában az ezrednyelvek behozatalánál, hogyan magyarozza meg a miniszter azt, hogy tizenhat ezrednél a magyart tette ezrednyelvvé és minő magatartást foglal el a hadügyminiszter ama magyar kívánságokkal szemben, amelyek szerint egy tendenciózus nemzetiségi politika érdekében meg kellene változtatni a hadkiegészítő kerületeket.

A Hartmann-ügy.

Ki a bűnös?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 11.

Az államkincstár megkárosítói ellen tovább folyik a nyomozás. A Budapestről Aradra küldött detektívek ma reggel Luzosra utaztak, hogy az oda vezető szálak segítségével kutassanak tovább. Este érkeztek vissza s az elért eredményt egyelőre a rendőrség, a továbbiak miatt hivatalos titokként őrzi.

Aradon természetesen óriási feltűnést keltett az eset, a benne szereplő egyének miatt.

A rendőrség adatai alapján megirt tudósításunk, amely hű vázlata az eseményeknek, az első sorban érdekeit telefon alkalmazottakat arra bírta, hogy felkeressék az *Aradi Közlöny* szerkesztőségét, ahol kifejezték, hogy a Hartmannak eladott bronz telefon-huzalokról közölt számmennyiség nem olyan nagy, mint azt megírtuk.

Fent jártak nálunk *Brád* György raktárnok, *Bartalos* László és *Palotás* Mihály pályafelügyelők, akik a következőkép mondták el az esetet, megjegyezvén, hogy ugyanilyen értelmű vallomást tettek a rendőrségen is.

Brád György vallomása.

1907. május 1-én, délután 4 órakor *Bartalos* vonalfelügyelő betelefont a pályaudvarról Arad központba és arra kért, hogy azonnal menjek ki a raktárba építési anyag bevételezése végett. Midőn kiértem, láttam, hogy *Bartalos* felügyelő egy kissé be volt borosva és ismét hozatott egy liter bort, amelyből mindketten beboroztunk. Ekkor *Bartalos*, mert ittas állapotban voltunk, félre hívott és azt mondta, hogy *Hartmann* őt felkérte arra, hogy bármikor vigyen telefonhuzal hulladékot, mindenkor átveszi. Minthogy ugyanis most anyagot szállít be a vasutnál levő raktárba és azonkívül van neki több fennmaradt bronz-huzal hulladéka és nekem is van a raktárban, vigyük el eladni. Ekkor összecsomagoltunk 30—35 kgr. bronz-huzal hulladékot és *Germán* János munkással elküldtük. *Hartmann* át is vette s *Hartmann* személyesen ki is fizetett.

1907. őszén, november közepén, *Goldschmidt* Sándor urnál telefont kapcsoltam *Barna* János munkással. Ekkor oda jött *Hartmann*, félreintett, hogy vigyek neki telefonhuzal hulladékot. En azt mondtam: Félek *Hartmann* ur, mert nem szeretném, ha baj lenne, nem szoktam én ilyenekkel foglalkozni.

— Blazék bennem, nem lesz semmi baj, mindenért felelek én.

Azonban huzamos ideig visszatartottam. De azután is megszólított többször és folyton arra bízott, hogy vigyek huzalt. Végre is a sok rábeszélésre december elején össze csomagoltam 17 kgr. bronz huzal hulladékot, oly hulladékot, amit én magam szedgettem számadá-

son kívül. Látrák és árok voltak összekötve vele. Ekkor jött Bartalos felvigyázó és azt kérdezte, mit akarok ezzel.

— Hartmannhoz akarom ezt vinni, mondtam. Ugyanennyi formát összecsomagoltunk és elvittük Hartmannhoz, aki átvette és az árát, 16—16 koronát kifizette.

Bartalos László vallomása.

Tavaly május 1-én Brád György vonalfelvigyázóval a raktárból Germán János telefon munkás által elküldöttünk körülbelül 35 kgr. telefon huzal hulladékot, hogy azt Hartmannak adja el, mert előzőleg már Hartmann kijelentette, hogy bármikor vigyünk is ilyen hulladékot hozzá, ő azt átveszi.

Én ismét június hóban tíz és egy néhány kilót személyesen vittem el hozzá és ekkor Hartmann megismételte, hogy bármikor vihetünk hozzá hulladékot.

1907. őszén ismét Brád vonalfelvigyázóval szintén 30—40 kgr. hulladékot adtuk el Hartmannak. 1908. február hó elején vittem egy köteg huzal hulladékot, körülbelül 46 kilót. Nyolcadikán ismét körülbelül ugyanennyit, amelyet a rendőrség el is kobzott.

Ez mind olyan anyag volt, melyet beépíteni nem lehet.

Palotás Mihály vallomása.

1902. évben a gyulafehérvári interurbán-telefon kiépítéséből beérkezett bronzhuzal hulladék, számadáson felül 15 kilogrammal több volt. Ezt Hartmannhoz Oláh Lajossal és Germán Jánossal elküldöttem, aki megvette és az árát magának tartotta meg.

1906. márciusban, a pályaudvaron áthelyezésnél voltam és ott egy vizsgáló oszlopnál egy kikerült földvezetéket kiasott Germán János, ezt haza hoztuk és Hartmannal eladtuk.

1906. november hónapjában 15 kiló hulladékot küldtem Hartmannhoz.

Közreadtuk szóról-szóra a három gyanúsított vallomását.

Nyilatkozatot kaptunk az ügyben szereplő Hartmann Samutól is, amely a következőképp hangzik:

Nyilatkozat.

A helybelli lapok tegnapi számukban szenzációs bűncselekmény felderítéséről adnak hírt és ezzel kapcsolatban személyemet is érintő oly tényeket hoznak nyilvánosságra, melyek valóságuk esetén alkalmassak arra, hogy engem a közmegegyezésnek tegyenek ki.

Mindezekkel szemben egyedüli megjegyzésem az, hogy sem a szóban forgó, sem más nemű bűncselekmény elkövetésében magamat bűnösnek nem érzem s a valódi tényállás ki derítését és az ítékezni egyedül hivatott bíróság döntését nyugodt lelkiismerettel várom.

Hartmann Samu.

MULATSÁGOK

(=) A vasutas szövetség estélye. A magyar szent korona országai vasutas szövetség aradi kerülete folyó évi február hó 15-én, az iparosház nagytermében Árvaháza javára Batthyány Tivadar gróf orsz. szövetségi elnök, Karolyi Gyula gróf főispán, Fabry Sándor arad csanádi egy.ült. vasutak igazgatója, Stankovits Miklós államva. uti üzletvezető és Varjassy Lajos polgármester véd. ökség. alatt művész-estélylyel egybekötött jóékonycé. u. bált rendez. A művész-estély kezdete este fél kilenc órákor. Az estélyen közreműködnek. 1. Vonós négyes. 2. H. Harmath Józsa urasszony, az aradi Nemzeti Színház tagja. 3. Krenner Miklós dr. 4. Szathmáry Árpád, az aradi Nemzeti Színház tagja. M. Szoyer Ilonka urasszony, a budapesti magyar kir. Operaház művésznője. M. Szoyer Ilonka hangversenyének részletes programja:

1. Nagy ária, Maillart „Villars dragonyosai” című operából. 2. a) Bolero, Verdi „Siciliai vesernye” című operájából; b) Musette áriája. Puccini „Bohémélet” című operájából.

(=) Cipészek mulatsága. Az aradi cipész szakcsoport 1908. évi február hó 29-én az özevegység-á. al. javára Láng testvérek dísztermében zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órákor.

(=) A Máv. altisztek mulatsága. Az aradi Máv. altiszti kör f. évi március hó 1-én, a létesítendő zászló alap javára, az „Ipartestület” összes termelben zártkörű táncvigalmat rendez. Kezdeté este 8 órákor. Jegyek előre válthatók a rendezőségénél.

(=) A vaggongyár farsangja. Az aradi vaggongyár asztalos munkásai 1908. évi február hó 15-én, (szombaton) a városligeti vendéglő összes helyiségeiben zártkörű táncvigalmat rendeznek.

Akasztások Aradon.

Öt halálos ítélet.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

Aradon már évek óta nem hajtottak végre halálos büntetést, de ötven éven belül öt halálraíteltet akasztottak fel, vagyis minden évtizedre egy esik. Valamennyi kötél által halt meg, mint tegnap Husz Ábrahám, a petrovi ketűs gyilkosság értelmi szerzője.

Az elnyomatás idején, az abszolútizmus korszakában statáriális bíróság ítélkezett egy Habelik György nevű mezőúr felett, akit halálra ítélték. Megjegyzendő, hogy a statáriumot nem az osztrákellenes tüntetésekért rendelték el, hanem mert 1868-ban — ez volt a kivégzés éve — rendkívül veszélyesek voltak Aradon a vagyon és életbiztonsági viszonyok. Ugyiszólván nap-nap után történtek rablások és gyilkosságok, anélkül, hogy a rendőrség a tettesek nyomára jutott volna. Miután a rend fenntartására minden kísérlet hiábavalónak bizonyult, elrendelték a statáriumot és hónapokig rögtönítelő bíróság ítélkezett azok felett, akik vagyon elleni deliktumot, vagy gyilkosságot követtek el.

Néhány nappal, miután a statáriális bíróság a régi városházán (a mostani Domány-főházban) megkezdte működését, gyilkosság történt a Neumann-gyár mellett elterülő buzsáki földeken. A nyomozás kiderítette, hogy a büntetett Habelik György mezőúr követte el. A saját unokatestvérét gyilkolta meg az elvetemedett ember. Néhány nappal a gyilkosság után elfogták, a rögtönítelő bíróság elé állították, amely egy nap tárgyalás után kötél általi halálra ítélte Habeliket, akit a régi városházán berendezett siralomházban helyeztek el. Az ítéletet másnap a reggeli órákban hajtották végre. Az akasztófát a buzsáki földeken állították fel, ugyanott, ahol a gyilkosság történt, elrettentő példaul.

Az ítéletet egy parasztszekerem szállították a kivégzés színhelyére. Körülötte rendőrök ültek, a kocsi pedig a kíváncsiak rengeteg tömegével kísért. Több mint egy óráig tartott az út, mert a kocsi lassan haladt. Amerre végigment, az utcára seregett lakosság gyalázó ki-feljezésekkel illette a gyilkost, aki egykedvűen ült a szekéren és némán tűrte a bánalmakat.

A kivégzési aktus rövid ideig tartott. A halálraítelt előtt kihirdették a bíróság határozatát, azután pedig átadták a hóhérnak, aki rövidesen végzett Habelikkel. Tíz perc múlva az orvosok már konstataálták a halált.

A hullát még délelőtt levették az akasztó fáról, és nyomban eltemették az úszó árókba. Ezután évekig nem volt Aradon kivégzés.

Vagy két évtizedig pihent a hóhér. Csak 17 év múlva volt ismét akasztás. Ezuttal nem „civil,” hanem katona került a hóhér kezé közé. Egy többszörös rablógyilkos, aki ifjabb korában jobb sorsot látott. Amíg szülei éltek, több középiskolát végzett, de később elzúzott. Kalandor életet kezdett, majd rossz társaságba keveredett, később kisebb tolvajlásokra vetemedett, husz éves korában pedig már gyilkosságot követett el.

A teljes züllés lejtőjére jutott fiatalembert, aki feltűnően csinos flu volt, huszonegy éves korában besorozták az aradi 33-ig gyalogezredbe. Eleinte tisztességesen viselkedett, de pár hónap múlva megszökött a katonaságtól és újból gyilkosságot követett el. Röviddel ezután elfogták és a hadbírósg kötél általi halálra ítélte. Az ítéletet a várban hajtották végre. A borzalmas aktushoz csak a katonaságot és a tartalékos katonatiszteket bocsátották be. A halálraítelt civil ruhában állott a hóhér elé. Elégáns fehér nadrág volt rajta, fekete nyakkendő, hófóhér kezél és gallér. Mintha nyári táncmulatságra készült volna.

Hidegvérrel adta át magát a hóhérnak. Megpergett a dob és néhány perc múlva elküldt arccal függött az akasztófán.

E két kivégzésen kívül volt még három akasztás Aradon. Egy a régi vármegyeházán, egy a mikalakai határon a jelenlegi vámháznál, egy pedig a vár mellett. Ekkor is katonát végeztek ki, egy cigányt. Az volt a súlyosbító büntetés, hogy a váron kívül akasztották fel, nagy néptömeg szemeláttára.

Azóca nem volt akasztás Aradon és reméljük, hogy egyhamar nem is lesz.

Szana Tamás.

1844—1908.

Arad, február 11.

A magyar irodalomnak gyásza van. Szana Tamás, a régi írói gárda egyik kiváló alakja, az ismert esztétikus és műkritikus ma hatvan-négy éves korában elhunyt. Halálát hosszú betegség előzte meg, amely hónapok óta ágyhoz kötötte a munkás életű író, aki ez idő alatt mindennemű irodalmi tevékenységgel kénytelen volt felhagyni. Most a halál megváltotta szenvedéseitől.

Szana Tamás, esztétikai író és kritikus, szül. Tisza-Füreden (Hevesm.) 1844. január 1. Atyja Pál a vármegye alispánja volt, anyja Nagyorosi Farkas Terézia, finom lelkületű nő, aki nagy befolyást gyakorolt fia írói hajlamának fejlesztésére. Szana az alsóbb iskoláit a szülei házában, azután nevelők vezetése alatt végezte; jogot Debrecenben hallgatott, az államvizsgát ott Kassán tette le 1866-ban, egy évvel később pedig Pesten ügyvédi oklevelet nyert, de tényleg soha sem ügyvédkedett, hanem mint író működött. Már debreceni tanuló korában jelenek meg a fővárosi lapokban egyes szeperti dolgozatai s első önálló kötete, mely 1866-ban Szünórákra címmel látott napvilágot, szintén szép and kritikai tanulmányokat tartalmazott. Ezt követték: C. okok al. eleje (1868); Nagy szellemek (kölcsöki költők élet- és jellemrajza, 1870); Vázlatok (kisebb szeperti és kritikai művek, 1875); A két Kiszfaludy (1876); A művészet filozófiája (Taine könyvének fordítása, 1878); Molière élet- és művei (1879); Magyar költők szerepei (1887); A könyv régén és most (bibliografiai tanulmány, 1888); Újabb beszédek (1889); Petőfiné Szendrey Julia (1890). Újabb időben a műtörténelem műve esére adta magát s Magyar művészek címmel két kötetes nagy illusztrált diszertációt bocsátott közre (1886—89), mely a legjelesebb magyar festők és szobraszkok élet- és jellemrajzait tartalmazza. Megírta A magyar művészet századunkban c. könyvét (1890); Az örök emlékek (1892); Olasz földről (1896) kötetit,

melyek csaknem kivétel nélkül műtörténelmi dolgozatokat tartalmaznak; Lásó Miklós élete és munkái (1897); lefordította, előszóval ellátta és jegyzetekkel kísérte Benvenuto Cellini ön-életrajzát (2 köt., 1890—91). Fordította ezenkívül Ovidiustól a Szerolem művészetét (1883); Xavier de Maistre Utazás szobám körül című kötetét (1884); Guy de Maupassant és Ludovic Halevy elbeszéléseinek Ráth Mór kiadásában megjelent négy kötetét (1892—93); Gabriele d'Annunzio Giovanni Episcopo című regényét (1898). A magyar irodalom és művészet külföldön való ismertetése körül nevezetes tevékenységet fejtett ki. A 70-es években Lipsceben megjelent Dramaturgische Wochenschrift-be írt kritikákat; magyar költőkről, elbeszélőkről tanulmányokat adott közre az Auf der Höhe és La Revue Internationale c. folyóiratokban s csaknem megalapítása óta munkatársa volt a Kunst für Alle müncheni vállalatnak. Szerkesztésében megjelentek a 60-as évek végén: a Szépirodalmi Közlöny hetilap; a 70-es években a Figyelő irodalmi és kritikai szemle, később a Petőfi-társaság lapja s az ebből alakult Koszoru havi folyóirat. Szerkesztette 1893—94. a Fővárosi Lapokat is. Műtörténelmi és kritikai dolgozatokat nagy számmal közölték tőle a különböző napilapok és folyóiratok. 1876. részt vett a Petőfi-társaság megalapításában, melynek főtitkára volt.

A horvát választások.

Kristóffy a választási reformról.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 11.

Nagy érdeklődés kíséri az országos politikában a küszöbön álló horvát választásokat. A Starcsevics-párt, amely a leg-radikálisabb közjogi ellenzéki álláspontot képviseli, teljes erővel indul a választási küzdelembe s csaknem minden kerületben állít jelöltet. A horvát szociálisták is szerencsét próbálnak, mert eddig a párt nem volt a tartománygyűlésben képviselve.

A választás eredménye fontos kihatással lesz a magyar parlament működésére is, mert amint az új választás alapján összeülő horvát országgyűlés megnyílik, a magyar parlament jelenlegi horvát tagjainak mandátuma a törvény értelmében megszűnik. Ekkor a tartománygyűlés új delegátusokat fog a képviselőházba felküldeni, akiknek magatartása a legközelebb szőnyegre kerülő házszabályrevízió kérdésében attól függ, vajjon a választásokon a mérsékelt irányú horvát politikai pártok, vagy az 1868:XXX. t. cikket teljesen negligáló Starcsevics párt jut-e többségre.

Kristóffy József, a Fejérváry kormány volt belügyminisztere a választói jogról úgy nyilatkozott, hogy azt a koalíció teljes tisztaságában köteles megvalósítani, mert így szól a paktum és a király óhaja. Egy-két hónap alatt majd elválnak, mi igaz a paktumban foglalt feltételekből, amelyeket a Wekerle-kormány eddig oly következetesen tagadott.

Távirati értesüléseink a következők:

A horvát választások.

Zágrábról jelentik: A választóküzdelen elérkezett első állomásához. A képviselő jelölések csaknem az összes választókerületekben megtörténtek. Tíz párt, illetőleg pártárnyalat állított jelöltet és pedig: 1. a Starcsevics (Frank-féle) tiszta jogpárt a legtöbb kerületben próbálkozik; 58 kerületben 52 embert küldött a harcba. 2. A horvát jogpárt (vagyis a Starcsevics-párt klerikális része) 39 kerületben 32

embert, 3. A horvát parasztpárt 24 kerületben 22 embert, 4. a szociáldemokrata párt 17 kerületben 4 jelöltet, 5. a horvát haladópart 12 kerületben 10 jelöltet, 6. a horvát önálló klub 11 kerületben 9 jelöltet, 7. a pártonkívüliek 7 kerületben 7 jelöltet, 8. az unionista párt 13 kerületben 13 jelöltet, 9. a szerb nemzeti radikális párt 28 kerületben 21 jelöltet és végül 10. a szerb önállópart 22 kerületben 21 jelöltet állított. Összesen tehát a 68 választókerületben 231 jelölt 193 jelölttel küzd a mandátumért. Az összes választók száma 45041, ami igen kis hányada a két és fél milliónyi lakosságnak. A választók igen aránytalanul oszlanak meg; így például Zágráb második kerületében van 2096 választó (ez a legtöbb választóval bíró kerület), holott Sob választókerület összes választóinak száma csak 70. E kerületben akart a Szrbobranban oly élesen megtámadott Markovics Miklós próbálkozni, de egyetlen egy párt sem igérvén neki támogatást, — visszalépett. Érdekes, hogy az eddig öt izben ellenjelölt nélkül megválasztott Popovics István Vazul a budapesti Thököly-intézet igazgatója ellen, aki a simanovci kerületben unionista programmal lépett föl, az önálló szerb párt Radovánovics Steván földbirtokost, a szerb radikális párt pedig Radivojevics Jován dr. zimonyi ügyvédet léptette föl.

Kristóffy a választói jogról.

Egyik fővárosi lap a napokban beszélgetést folytatott Kristóffy József volt belügyminiszterrel a választójogról és a paktumról.

Az egyezmény nyolc pontból áll és a választói jog a nyolcadik pont, mint ezt a közönség már régen tudja.

A volt miniszter előtt az illető lap munkatársa kifejezte azt a nézetét, hogy hiábavaló munkát végzett mikor felvetette az általános választói jog kérdését, mert Andrássy javaslata olyan lesz, hogy fenn fogja tartani az osztályuralmat és javaslatának neve lesz csak általános választói jog, de maga a választói jog se általános, se titkos, se községenkénti nem lesz.

Erre azt mondta Kristóffy:

— Legyen nyugodt. Az a javaslat, mely a Ház elé fog kerülni, teljesen meg fog felelni az általános választói jog komoly kellékeinek. Az lehet, hogy Andrássy másképen akarja: az is bizonyos, hogy a kormány szívesen bujna ki a reája rótt kötelesség alól: *de nem lehet*. Ismerem a király felfogását ebben a kérdésben és tudom, hogy őfelsége csak olyan javaslatot fog előleges szankcióval ellátni, amely a paktumnak megfelel. A paktum pedig világos és félremagyarázhatatlan és nem lehet az általános választói jogot kijátszani. Ha pedig Andrássy vagy a kormány mégis megpróbálnák a kijátszást, megbuknék a kormány és mégis meglenne az általános választói jog.

Tehát azt hiszi Excellenciád, hogy az általános választói jogot esetleg a tiszta függetlenségi kabinet csinálná meg.

— Azt nem hiszem, mert ő felsége soha sem fogja magára a függetlenségi pártra bízni a kormányt, hacsak ez a párt nem mond le nevééről és elveiről s elfogadja a 67-es alapot.

Wesselényi nyílt levele.

Kolozsvárról jelentik: Wesselényi Ferenc báró, Kolozsvár második kerületének képviselője a függetlenségi-pártból kilépett. Egy itteni estilapba választóihoz nyílt levelet tesz közzé, amelyben a leghesebb támadásokat intézi a függetlenségi-párt ellen.

Hazafias aggodalommal látja, mint vedlett át a függetlenségi-párt régi derék kurucsapata kormánypartivá. Konstatálja, hogy az elégtelenség a párt ellen az egész országban rohamosan növekszik. A függetlenségi-párt a közös vámterületet a legutóbb megkötött rossz kiegyezés által további tíz évre fentartotta és a kvótát felemelte, hogy ezáltal lehetővé tegye, hogy az osztrák kapzsiság, amely évszázadokon át zsarolta Magyarországot, az országszerte gyűlölt közös intézmény által továbbra is nyuzza az országot. Tette ezt a párt egy császári pátenssel, amely egyenesen arculcsapása a parlamentnek. Most a házszabályokat akarják kivégezni, hogy az ujonclétszám felemelését keresztülvigyék. A házszabályokat a gilottin alá viszik, hogy a Kossuth Lajos hamisítatlan elveit követő ideális emberek, akiket ők hazaáruló darabontoknak neveznek, mint őt magát is, a jövőben ne tagadhassák meg a császárnak szállítandó ujoncokat.

Rejtelmes éjjeli kaland.

Megfojtott csecsemő.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 11.

Conan Doyle-nek, az igazgató, rejtelmes történetek írójának tollára méltó az a história, amely most Eger városának apraját-nagyját nyugtalanítja. Régi bűnkrónikák képe elevenedik fel a fantasztikus eset nyomán, amelynek főszereplőit misztikus homály borítja. A rendőrség csak névtelen levélben tett feljelentés útján értesült a titokzatos ügyről és nagy apparátussal nyomoz a bonyodalmas történet részletei felderítésén.

Az egeri rendőrséghez szóbeli feljelentés és több névtelen levél érkezett, amelyek szerint a város egyik imert szülésznőjénél, özv. Veszternénél szerdán este két álarcos férfi jelent meg, akik rárohantak a védtelen nőre, szemét-száját bekötötték és halállal fenyegették, ha ellenszegül. Azután kivezették a házból és a szülésznővel együtt beültek egy, az utcán már várakozó kocsiába. Körülbelül fél óra hosszat hajtottak keresztülkasul a városon, fel és alá, többször megfordulva, úgy, hogy lehetetlenség volt az asszonynak tájékozódnia az utirány felől.

Mintegy félóra kocsikázás után a fogat megállott. A két álarcos kiszállott és a szülésznőt, akinek szeme még mindig be volt kötve, egy földszintes lakásba vezették, amelynek két szobájában keresztülmenve, a harmadikban megállottak. Ekkor levették Veszterné szeméről a köteleket.

A szobában szennyes ágyneműs vaságyon egy letakart fejű nő feküdt szülési fájdalmak között. Az álarcos kísérők Veszternének most azt mondták, azért hívták ide, hogy segítse életre a gyermeket.

A szülés könnyen megtörtént, az eltakart fejű nő, aki, — teste után ítélve — tizenöt évesnél több nem lehetett, egészséges gyermeknek adott életet. Ekkor az álarcosok reovelvert rántottak és ráparancsoltak a megremült szülésznőre, hogy fojtja meg az újszülött

gyermeket. Az aszony vonakodott ezt teljesíteni, de amikor a két férfi kijelentette neki, hogy ha nem engedelmeskedik, nyomban meghal, sőt miután az egyik revolverét is elsütötte, Vesztérné kénytelen volt engedelmeskedni és megfojtotta a néhány perccel azelőtt világra jött csecaemőt.

Az álarcosok a művelet után a szülésznőnek két darab százkoronás bankjegyet adtak át honorárium gyanánt, majd pedig az egyik férfi újból bekötötte Vesztérné szeméit, azután kiverték a lakásból, ismét kocsiába tiltették és lakására szállították, ők pedig hirtelen nyomtalanul eltűntek.

Eddig szól a feljelentés és az a névtelen levelek tartalma. A történet igen nagy izgatottságot keltett és a rendőrség nagyszabású nyomozást indított az ügy mibenlétének kikutatására. A főkapitány egy hírlapíró előtt kijelentette, hogy ismeri mindazt, amit a titokzatos éjszakai kalandról beszélnek és embereivel együtt mindent megtesz, hogy a tényállást kiderítse.

A szülésznő mindent tagad. Egy hírlapírónak, aki felkereste, azt mondotta, hogy ő ártatlan, nem követett el semmi bűnt sem a maga, sem a mások kárára. A gyanúsítást csak pletykából terjesztik ellene. Ha történt valami, lehet, hogy valamelyik kolleganője követte el. Kijelenti, hogy a kérdéses alkalommal ő az egész napon át otthon tartózkodott és a hónapban szülésnél egyáltalában nem segédkezett. Legutoljára január kilencedikén hívták el egy börtönőr neijéhez, azóta nem is volt alkalma magát foglalkozásában gyakorolni.

A titokzatos esetre a rendőrség van hivatva világot deríteni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szerda: Patachon, vigjáték. (A bérlet.)
Csütörtök: Pillangó kisasszony, opera. (B bérlet.)
Péntek: Patachon, bohózat. Bemutató előadás. (C bérlet.)
Szombat: Patachon, bohózat. (A bérlet.)

Háromszáz karrikatura.

Linek-kiállítás Aradon.

Arad, február 11.

A magyar élelapok olvasói előtt ismert név a Linek Lajosé. Ez a gyorskezü, nagyhumoru piktor több derült pillanatot szerzett már honfirtársainak, mint amennyi szomorúságot például a nemzeti kormány szerezni képes. A tolla és az írónja alul nevető képek szaladnak ki. Egy-két vonásában több a humor, mint sok Mark Twain-féle novelláskötetben.

Természetes dolog, hogy aki ennyi vigaságra képes, az csak komoly ember lehet. Linek Lajos is komoly és rideg férfi, akinek legfőbb vágya, hogy valami történelmi festménnyel megnyerje a párisi Szalon aranyérmét. Ez már a karrikaturisták közös betegsége. Ők, akik torzító szemüvegen át nélik a világot, szerfölött hasonlítanak a komikusokhoz, akiknek tudvalevőleg legforróbb óhajításuk az, hogy eljátsszák Hamletet. Amint azonban ez az óhajítás mítsem von le a komikusok értékéből: Linek Lajosnak sem ártott meg az a vágy, hogy lefőzze Bastien Lepagét, vagy Wishtliert.

A Linek karrikaturái arról nevezetesebbek, hogy ezek voltak az első eleven magyar karrikaturák. Istenben boldogult Jankó János és Faragó József is kitűnően rajzoltak, talán sokkal jobban, mint Linek. De mindakettőből hiányzott a vonalak élelensége. Ha az ember Linek-karrikaturák közé kerül: mintha azok az

alakok, akiket ő megrajzolt, mozognának, élénének és nevetnének. Ez az élelenség Lineknek legfőbb erőssége. Mit bánja ő, ha a „megrögzített” egyénnek rövidebb az egyik lába, mint a másik? A fő a mozgás, a pillanatnyi hatás elérése. Linek Lajossal már megtörtént az is, hogy tévedésből három kart és kezét rajzolt egyik alakjának: a rajz meg is jelent a Kakas Mártonban. De hogy mozgott az a három kar! Komolyan mondjuk: ez a háromkaru urat ábrázoló rajz művészi szempontból egész jó volt. Újságíró nyelven az ilyesmit tollhibának nevezik. És elvégre, ha Vázsonyi Vilmos beszélhet az érem harmadik oldaláról, mért ne rajzolhatna Linek is három kart egy embernek.

Linek Lajos most Aradon rendez kiállítást. Háromszáz karrikaturával rándult ide s most negyben rendezgeti a képeket: egy művészeti *enfant terrible* kacagtató, de bájos megnyilatkozásait. Érdemes lesz ezt a tárlatot megnézni s még érdekesebb itt fogni a Linek-képek javarészét. A szalonok falán a csendéletek és tájképek között mindig jól hat egy kis humor.

A Weisz és Klein cég, amely a Linek-kiállítást rendezi, két nagyhatású olajfestményrel, Pataky László két gyönyörű képével együtt mutatja be a Linek-képeket. A Pataky műveit nem kell az aradi közönségnek külön is figyelmébe ajánlani. Annyi magyar levegő, annyi megnyerő báj van ezekben a képekben, amennyit manap igen kevés festő produkál. Pataky most sem moderneskedik: halad a maga csapásán, egy nagy magyar érzésű, magyar talentumú művészlelek magányos országútján. Két kiállításra kerülő képe bizonyára hamarosan fog gazdára akadni. — b — a.

* Kornevillei harangok. Vendéggel került ma színpadra az örök szép operett. Vajda Dezső, a kecskeméti színház volt baritonistája lépett fel, mint vendég a kornevillei gróf szerepében. Eltekintve némi elfogódottságtól, kellemes orgánnumával és szép, meleg baritonjával meleg fogadtatásra talált. Vajda Dezső most szerződés nélkül van, pedig mai szereplése után ítélve minden kelleke meg van arra, hogy bármelyik elsőrangú színtársulatnak értékes tagja lehetne. Csak azt szeretnénk tudni, hogy a színházi kommunikék miért hirdettek egy hivatalos színeszt magánhivatalnoknak, mikor ez talán a kollegialitás rovására is szól? A mai előadás ünnepeltje Hunyady József volt Gáspár apó szerepében. A harmadik felvonás végén ötször hívták a lámpák elé. Kállay Jolán pompás Szerpolett volt; csupa temperamentum, kacagtató eredetiség volt játéka, melylyel állandó kacagásban tartotta a közönséget Zsermént Zalay Margit adta, azzal a kedvességgel, mely ennek a kedves művésznőnek minden alakítását jellemzi. Faludy komikus Grónisjével aratott sikert. H. G.

* A Bátkirálynő. Legközelebb bemutatják Strausz József nagyszerű operettjét, a *Bátkirálynőt*, amely a Népszínház-Vigoperában óriási sikert aratott. A színház énekes személyzete már javában készül az érdekes operett premléjére.

* Látványosságok az Urániában. Lankadatlanul dolgozik az Uránia Színház a közönség igényeinek kielégítésén. Hetenként huszonnyolc új képpel tarkítja műsorát, melyek 4000 méternek felelnek meg. Az ország egyetlen színházában — ideszámítjuk az első fővárosi színházakat is — mutatnak be ilyen nagy és változatos műsort. A szerdai új műsoron valóságos meglepetések kerülnek előadásra. Szembőlösen érdekesek a *Japán képek*, melyek ebben a csodás országban, a helyszínen készültek. A

legutóbbi spanyol bikaviadalról készült kép a másik nevezetessége az új műsornak. Több oldalról hangoztatott kívánságra még pár napig műsoron marad az Október 10-iki szocialista felvonulás. És; hogy kulturális feladatának mindenben megfeleljen az Uránia Színház, holnap, szerdán este fél 7 órakor új Uránia-darab, *Fiume* kerül bemutatásra 66 vetített képpel a rendes mozgóképfilm műsoron kívül. Ezen agilitás és ez a magas nivó teszi érthetővé az Uránia Színház páratlan népszerűségét.

* A Patachon premiérje. Holnap ugynevezett ferró estéje lesz a színháznak. Egy vérbell francia bohózat, a *Patachon* kerül először színre. Hennequin az egyik szerzője a pikáns bohózatnak s a gall esprit eme kiváló képviselője már előre biztosítja a sikert. Riffinált helyzetek, szellemes dialógusok váltakoznak a négy felvonásos bohózatban. Maga a fordítás, amely Adorján Andor munkája, vetekedik az eredeti szöveggel szellemességben. A szerepek mind jó kezekben vannak s a pompás darab előreláthatólag műsordarabja lesz a színháznak.

* Március hó 8-án érdekes hangverseny lesz Aradon. Justh Lajos, a budapesti zeneakadémia végzett nagytehetségű növendéke és a híres ének-művésznő, Thomán Istvánné Aradon hangversenyt rendeznek, mely zeneeseményre már most felhívjuk a közönség figyelmét. 932

Amiről beszélnek.

Hazai csöndes 36 óráig.

Arad, február 11.

A hazai csöndes, amint azt olyan kitűnően méltóztatik tudni, olyan valami, ami a büntető törvénykönyv nem tudom hányadik paragrafusának a kamrájába ütközik, illetve ütköznék. Utköznék, mert hiszen a hazai csöndest, amelynek tisztességes magyar neve ferbli, nem szokás észrevenni. Sőt gyanítjuk, hogy a detektívek egymás között nem is játszanak mást, mint ezt a gyönyörű játékot, amelyhez ész ugyan nem kell, de pénz igen. Akinek pedig pénze van, annak tudvalevőleg esze is van.

Ezeknek előre bocsjátása után áttérhetünk a szóbanforgó hazai csöndes játszámára, amely méreteiben megközelítette az aradi utcai harcot, neha nem az utcaó, hanem egyik előkelő aradi kávéházban játszódtott le. Jelen voltak: — tisztelt polgártárs, ne sápadjon el, nem az ön ferbljátzmájáról van szó, — jelen voltak: egy aradmegyei jegyző háromezer koronával, egy aradi kereskedő ezer koronával és többen tiztől ötven koronáig terjedő koronákkal. A nemes játék szombaton délután kezdődött meg és vasárnap éjszaka fejeződött be. A zord kártyások harminchat óráig virrasztottak a zöld asztal mellett, hívva, visszahívva, vakolva és káromkodva.

A játék igen csendesesen kezdődött. Kis koronások gurultak ide-oda, a kibicek pedig fitymalva nézték a küzdő feleket. A helyzet azonban csakhamar megváltozott: a jegyző egy eleven százkoronást rakott a zöld posztóra, és hidegen szólt:

— Talán elkezdhetnék játszani is?

Es elkezdtek. A százkoronás után jött a második százkoronás, azután a többi. Nagy izgalmak között folyt a mérkőzés. Este kilenckor az egyik partner el akart menni vacsorázni, de a többiek reá szóltak:

— Csak nem követesz el ilyen könnyelműséget?

A partner engedett a rábeszélésnek és maradt. Éjfél tájban a kibicek gyengébbik része kidőlt és miután a kiálló izgalmak folytán nem tudtak a lábukra állani, a pincérek támogatták haza őket. A játszma azonban tovább folyt. Reggel kilenc óra felé a legedzettebb óskibicek is leestek a székeikről, a játékosok fele súlyos idegbetegséggel el-távozott. Csupán négyen maradtak a zöldasztal mellett: mind hős és dalia, akik makacsul játszottak tovább. Délelőtt tizenegy óra tájban még mindig

rendíthetetlenül folyt a hazai esendes. Délután két órakor újult erővel érkeztek meg az előző éjszaka kidőlt kibicek, akik erősen biztatták a játékosokat:

— Csak rajta! Kölyök az idő!

A négy hős dühösen kártyáztak tovább. A jegyzőnek három ezer koronából már csak annyi maradt, amennyit a főpincértől kért kölcsön. A kereskedő ezer koronája már csak fakó emlékezetként lebegett a zöld posztó felett. A másik két partner azonban egy sürgősen előhívott szabómesterrel kénytelen volt pótzsebeket varratni a ruhájára, hogy a nyert pénzeket elraktározhassa.

Vasárnap éjjelig folyt a borzalmas mérkőzés. A harminchat órai virrasztástól megviselt daliák kijelentették:

— No, még csak egy félórászkát.

A félóráska végén a jegyző felsóhajtott:

— No, még csak egy negyedórászkát!

A többi partnerek már jobbra-balra dőltek a székkürrő, de azért vállalkoztak a további negyedórászkára. Még szerencse, hogy ebben a pillanatban közbelépett a kávé és diszkrétan kérdezte:

— Pardon, uraim, hónapszámra méltóztatnak a szobát megtartani, vagy egy negyedévre. Be kell jelentenem a rendőrségnek.

A rendőség említése hatott. A négy hős lerakta a fegyvert és támoiyogva távozott. A távozók közt jelen voltak: a jegyző, három ezer korona nélkül, a kereskedő, ezer korona nélkül és a két másik partner négyezer koronával.

Mert meg vagyon írva, hogy az elsőből lesznek az utolsó és az utolsóból lesznek az első.

A letartóztatott bank

A Kardos-ügy fejleményei.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 11.

A Kardos ügyben, mint már megírtuk, tegnap két újabb letartóztatás történt és valószínű, hogy még lesznek is letartóztatások. A budapesti rendőrségre — amint fővárosi tudósítónk jelenti, — egyre érkeznek feljelentések a takarékpénztár és a szövetkezet ellen. Kisebbségi feljelentések ezek heti befizetésekről és betétekről, amelyek odaveszttek.

Kardosék az utolsó pillanatra mindent elkövettek, minden követ megmozdítottak, hogy az összeomlást megakadályozzák. Február 7-én tartóztatták le Kardosékat és még február 5-én a takarékpénztárnál visszafizettek betéteket. Az utolsó visszafizetés február 5-én 65 korona volt, harmadaap fogantatosította a rendőség a bűnügyi zárlatot és attól kezdve a munkát Kardosék pénzügyeiben beszüntették.

Alszegei Kálmán, akit tegnap leáróztattak azért, mert ezekre menő pincévalót irt alá, azzal védekezik, hogy ő áldozata Kardos Árpádnak.

— Kérem, mondotta, mikor én velem kezdtek manipulálni, már semmi pénzük nem volt, nekem tehát anyagi haszon nem jutott. Szívességet tettem nekik, hogy kimeneküljenek a csávából. Fogalmam sem volt róla, hogy ebből baj lesz, mert váltig erősgesték, hogy ők beváltják a váltókat, mert mire esedékessé lesznek, a pénzügyi helyzet megjavul.

A másik letartóztatott, Kardos Dezső a mai kihallgatáson is megmaradt a tegnapi állítások mellett. Ő igazgatói címmel egyezmény napibiztos volt 24.000 korona évi fizetéssel. A befizetéseket és kiadásokat a könyvecskéken ellenjegyezte, de ellenőrzést nem gyakorolt. Nem is volt módjában, hogy gyakorolhatott volna, egyszerűen eszébe sem jutott a kezében. Különben is, ő utána meg a bejáró napibiztosok irtak alá mindent és ezeknek felelőse volt az ellenőrzés.

A két legújabb letartóztatott a rendőrfogásban egészen jól érezték magukat. Kardos Dezső vacsorára elfogyasztott egy bécsi szeletet, 1 üveg kristályvizet és 1 kenyéret, amiért 1 korona 44 fillért fizetett. Reggelre megivott egy kávét.

Szeikovits rendőrfogalmazó ma elsőnek Komlós (Klein) Manó, a takarékpénztár egyik könyvelőjét hallgatta ki, aki tulajdonképpen számlafejtő volt és aláírását ott találták néhány betétlapon és könyven. Komlós elmondta, hogy neki az ellenőrzésben semmi része nem volt, ő még azt sem tudta megállapítani, vajjon az általa számlafejtett tételeket a pénztárnál bevagy kifizették-e? A pénztárnál Balla titkár, a pénztáros és az öreg Kardos voltak s neki a pénztár kezelésére semmiféle ingerenciája nem volt.

Azt látta, hogy Kardos Árpád furcsán kezelte a pénzügyeket. Így különösen két esetben tűnt fel neki Kardos Árpád eljárása. Január 22-én a Kereskedelmi Banknál reeszkomptáltattak egy 12.500 koronás váltót és ezt az összeget Kardos Árpád azonnal a maga számlájára íratta és a pénzt kivette. Február 1-én Kardos Árpád öt kiküldötte Erzsébetfalvára Bartha gyógyszerészhez, hogy egy kölcsönt ottan hajtsa be. Ő behozta a pénzt, Kardos Árpád zsebrevágta és a maga számlájára könyveltette mint fizetést.

Szeikovics rendőrfogalmazó ezek után felbeszakitotta Komlós kihallgatását, de egyelőre ott tartotta őt.

Másodiknak ma özvegy dr. Baján Mihálynét hallgatta ki Szeikovics. Bajánné sógorságban van Kardosékkal és a Kardos féle számlatoltságnál volt pénztáros. Ő.

Utána a takarékpénztár titkárát hallgatják ki. Beidézték mára Vécsey Tamást is, akinek a pénze a banknál odavesztett.

Ma ismét két nagyobb feljelentés érkezett a rendőrségre. Márton András napszámos 2158 koronát fizetett be a takarékpénztárba. Ebből a pénzből vissza semmit sem kapott. A másik feljelentő Usesti Mária Klára magánzónó, aki a szövetkezetből 400 korona váltókölcsönt vett fel. Ezt az összeget visszafizette, de a váltót visszakapni nem tudta. Azt mondták neki, hogyha az üzletársaság felszámol, visszaadják váltóját.

Tegnap Usesti Mária a Kereskedelmi Banktól felszólítást kapott, hogy az ottan számlított váltóját fizesse ki. Arra ma megtette a feljelentést.

HIREK.

A furfangos pénztáros.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 11.

Mihalik Dezső, a sóskuti takarékpénztár volt pénztárosa nagy bizalomnak örvendett a pénzügyeiben. Ezt a bizalmat furfangosan kihasználva, csalás elkövetésére használta fel. Ravette az igazgatóságot, hogy a sóskuti takarékpénztár lépjen folyószámla ösztökölésbe a budapesti Hecht-bankhazai. Az igazgatóság csakugyan az is utat nagyobb összeget a bankház pénztárához, anonnán különböző címeken törtentek utalványozások.

Mihalik Dezső ekkor elérkezettnek látta az időt, hogy a két pénzügyes között keletkezett jó viszonyt a maga részére kiaknazza s kiállított egy 4500 koronáról szóló takarékbetét könyvecskét a Sós-kuti Takarékpénztár nevére s ezt a hamisított betéti könyvet átadta Nagy Dezső magánhivásnoknak, aki neki jó barátja volt, azzal az utasítással, hogy a betéti könyvre vegyen fel a Hecht-bankhazánál 8000 korona kölcsönt. A bankház átveve a betéti

könyvet, levélben megkérdezte a sóskuti takarékpénztártól, hogy a 4500 koronás betéti könyvecske valódi-e s hogy a benne kitüntetett összeg tényleg befolyt-e a takarékpénztárhoz? A bankház levelét Mihalik Dezső elfogta s nyomban válaszolt is a bankháznak, hogy a betéti könyv rendben van s hogy felmondás után az összeg felvehető. A Hecht-bankház erre kifizette Nagy Dezsőnek a kért 8000 korona kölcsönt, sőt még folyószámla hitelt is nyújtott Nagynak, aki több száz korona erejéig sorjegyeket vásárolt hitelbe.

Hónapok muiva, amikor a bankház a sóskuti takarékpénztárnak megemlítette a takarékbetéti könyvre adott kölcsönt, kiderült a bűnös manipuláció, de ekkor már Mihalik nem volt a sóskuti takarékpénztárnál, mert az igazgatóság más manipulációk miatt elcsapta. Így nem volt már alkalma a Hecht-bank újabb leplező levelét eltüntetni. A furfangos bankcsalás ügyében most fejezték be a vizsgálatot s a két cinkostárs bűnügyét áttették indítványtétel céljából a kir. ügyészséghez.

— A francia sajtó Aerenthal ellen. Párisból jelentik: A francia sajtó ma hevesen kikel Aerenthal osztrák magyar külügyminiszter ellen balkáni tervei miatt. Különösen a *Matin* ir nagyon éles hangon és Delcassé volt francia külügyminiszterhez hasonlítja Aerenthalt. Ugyanilyen hangon nyilatkozik az *Eclair* és a többi francia lap is.

— Százszáz panama. Zomborról táviratozák a Magyar Távirati Irodának: Az uppalánki keresztény segélyegylet, mely már néhány hó óta fizetési zavarokkal küzd, fizetésekteleniséget jelentett. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a passzívák 218 000 koronát tesznek. E szerint a 100 000 korona alaptőke és az összes tartalékalapok teljesen elveszttek, de hiányzik a betéteknek 30-40%-a is. A szövetkezet bukását Filke Pál volt tanító, aki a szövetkezetnél a könyvvezetői tisztet látta el, idézte elő. Filke 8 éven át volt az intézet könyvelője és ezen idő alatt külföldre szedelméseket követelt el. Így többek között az igazgatóság tagok birtokait egy szegedi pénzügyésznél nagyobb jelzálogkölcsönökkel terhelte meg. Az igazgatósági tagok a pénz kezelése körül teljesen tájékozatlanok voltak és Filke könyvvezető-kénye kezvének voltak kiszolgáltatva. Maga Uppalánka községe is nagyobb összeggel károsodik, de nagyobb baj az, hogy a szövetkezetnél igen sok napszámos, szegénysorsú iparos van érdekelve, akik szájuktól elvont fillérjeiket helyezték el gyümölcsözőleg a szövetkezetnél. Az eset meggyeszte nagy feltűnést kelt. Az intézet bukásából folyólag megindították a vizsgálatot és a közönség várja, hogy azok, akik a könnyen hívő szegény nép bizalmával ily módon visszaéltek, nem kerülnek el a megérdemelt büntetést.

— Csernoch püspök mandátuma. Egyik temesvári lap írja: Mint megbízható forrásból értesülünk, Csernoch János csanádi püspök legközelebb le fog mondani mandátumáról.

— Rémregény az erdőben. Mátészalkáról jelentik: A Karolyi grófok tulajdonát képező Zircos-pusztán a napokban beállított az erdőszlakba egy ember, vállán nagy zsákkal, arra kérve az otthon egyedül lévő erdőszlaklányt, hogy adna neki éjjeli szállást. A lány megtagadta az ismeretlen kérését, azonban ez annyira riánkodott, hogy későbbben a lány beleegyezett, hogy a zsák ott maradjon. Erre az ismeretlen eltávozott. A lány vasalás közben egyszer csak észrevette, hogy a zsák mozog.

Több mint 25 év óta elismert leg-
locsóbb bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

divat, kázmű, rövidárn és fehérnemű üzlete

a „kék golyóhoz“

Arad, Iózsóf főherceg ut II. szám
(Karolina-utca sarkán.)

Nagyon olcsó árban árusítanak:
vásznak, divatszövetek, blous selyem,
barchetek, trikó ingek és nadrágok,
sapkák, keztük, harisnyák, cipők,
gyermek ruhák, női és férfi ingek,
nyakkendők, ágyterítők, paplanok,
esőernyők, stb. 515

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közön-
ség szíves tudomására hozni, hogy
Aradon, Salacz-utca 3.
sz. a. egy a mai kor igényeinek
mindenben megfelelő

vésnöki műtermet

nyitottam.

Raktáron tartok:

réz-, ruggyanta-bélyegzőket, számozó
gépeket, keletbelyegzőket, dombor-
nyomó sajtókat, sablonokat és min-
denféle bélyegző-festéket (Durabell-
festék minden színben.)

Készíték:

monogramokat, cimereket, egyleti és
sport-jelvényeket, zászló-szegeket,
írás vésést és minden e szakmába
vágó munkát 565

jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Schubauer J.

vésnök.

KISS JOZSEF

Összes Költeményei

13-ik ezer

Ára díszes egész vászonkötésben

3 korona.

Kapható minden könyvkeres-
kedésben, valamint a kiadó-
nál: SINGER és WOLFNER
könyvkereskedésben Buda-
pesten, VI. ker. Andrassy-ut
10. sz.

Uj cipész-üzlet!

Van szerencsém a n. é. közön-
ség szíves tudomására hozni, hogy
Batthyány-utca 32. szám alatt
egy a mai kor igényeinek megfelelő
cipész-üzletet

nyitottam, hol úgy a rendelések,
mint kész munkák a legjobb mi-
nőségű anyagból, a legdivatosab-
ban készülnek.

Ugyszintén a javítások pont-
osan és azonnal készíttetnek.

A n. é. közönség b. párfogását
kérvé, tisztelettel 425

Márton György,

cipész.

PELIKANO ÚJDONSÁGI

DÉLICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó
egyszer veszi és többé mást nem szívhat.

311

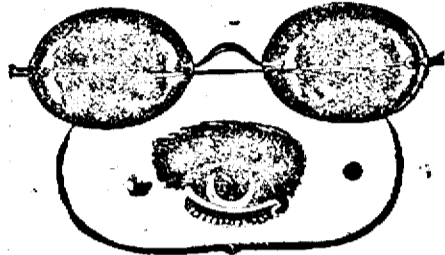
SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY

Elsőrendű látszerész üzlet.

DICK-SAMU

órák és látószerek

Arad, Andrassy-tér és Wolfzer János-utca sarkán

Elad és javít mindennemű órákat két
évi jótállás mellett a legolcsóbb árakon.
Raktáron tart mindennemű színházi látcsö-
veket a legkülönbözőbb kiállításban, leg-
finomabb lorgnettek, orrcsüptetők és szem-
üvegek, arany, ezüst, nickel és tekené-
béka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérők-
ben, bor, must és szesz részére, te-
vábbá mindenféle hőmérők, minden-
nemű kivitelben. 2118

Szemüvegek és orrcsüptetők or-
vosi rendelet szerint azonnal ké-
szíttetnek.

Városi hirdetmények.

3312—1908. sz.

Hirdetmény.

Az 1908. évi január hónapban
engedélyezett italmérések várható
forgalmáról az aradi m. kir. pénzü-
győri biztosság által küldött össze-
írási jegyzék 4 darab ívét az ál-
lami jövedékről szóló 1899. XXV.
t. c. 17. §-a és az erre vonatkozó
utasítás 17. §-a értelmében 1908.
évi február hó 17-től számi-
tandó 8 napra a városi fogyasztási
adófelügyelőségél közszemlére az-
zal tesszük ki, hogy azokat az érde-
keltek, névszerint Szegfű Manó,
Polonyi János, Kulpin Márkus,
Schulik Lajos, kik italméresi en-
gedélyt kaptak, nemcsak megte-
kinthetik, hanem az azokban ki-
tüntetett forgalmi adatokra nézve
úgy nevezettek, mint az aradi ke-
reskedelmi testület és az ipartes-
tület is nyújthatnak be a fentebb
jelzett idő alatt a városi fogyaszt-
tási adófelügyelőségél észrevé-
teleket.

Arad, 1908. évi február hó 7-én.

A városi tanács.

3325—1908.

Hirdetmény.

A gazdasági munkás és cse-
lédsegély pénztár járulékaikról szer-
kesztett 1908. évi kivetési lajstrom
azzal tétetik folyó évi február hó
15-én kezdődő 8 napi közszemlére,
hogy azt az érdekelt munkaadók
betekintethetik és a sérelmes kive-
tés ellen írásbeli kifogásaikat a
közszemlére tétel leteltétől számi-
tott 15 nap alatt az adóügyi ta-
nácsnoknál beadhatják.

Felhívjuk továbbá az illetőket,
hogy az összeírás befejezte után
szolgálatba fogadott új cselédeket
a szolgálatba lépés napjától számi-
tott 15 nap alatt a cselédkönyv
bemutatása mellett az adóügyi osz-
tálynál annál inkább bejelentse,
mert baleset, esetén csak oly cse-
lédék után tarthat igényt a mun-
kaadó a 8. §-ban biztosított se-
gélyre, akik szabályszerűen beje-
lentvén a vonatkozó lajstromban
előfordulnak.

Miről az érdekelt munkaadókat
azzal értesítjük, hogy minden egyes
gazdasági cseléd után évenként
előre fizetendő 120 filléres hozzá-
járulási díjat a városi pénztárnál
haladéktalanul lefizessék, mert a
segélypénztár csak akkor köteles
a munkaadónak e címen felszá-
mítható költségeket megtéríteni,
ha az a cseléd, kit baleset ért, az
összeírasi lajstromba felvételét s
utána a díj esedékességkor vagy
a baleset előtt legalább 30 nappal
tényleg befizetve lett.

Arad, 1908. évi február hó 7.

A városi tanács.

Tápértékben leggazdagabb,
Hatásában felülmulhatatlan

a Hajós-féle kollembes izü

Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Ára egy üvegnek 2 korona. 241

Fagydaganatok elmulasztására
Fagyviszketegség biztos megszüntetésére

kitünő hatású szer a Hajós-féle

FAGYBALZSAM.

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLIN

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fillér.

Ibolya, Gyöngyvírág és Heliotrop szobaillatok, üvegje 70 fillér.

„Never“ amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető
legjobb óvszer. 6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 12. sz., a megfigyelt szemből.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy
azoknak, akik a belvárosban, Sar-
kad, Erzsébet, Sága és Poltura
külvárosokban laknak a kamarási,
azoknak pedig, akik Gáj külváros-
ban és a tanyákon laknak a gáji
alkapitányi hivatalnál kell bejelen-
teni, hogy hány darab sertést, vagy
juhok kivánnak a folyó évben a
városi legelőre bocsájtani.

A bejelentésre a folyó évi febr-
ruár hó 11., 12., 13., 14., 15., 16.,
18., 19. és 20. napjait tűzzük ki
határidőül, amelyen túl bejelenté-
sek nem fogadhatnak el.

A bejelentések alkalmával lesz-
nek kiállítva a juhokra nézve a
kötelezvények a legeltetési díjak
ama fele részére, amelyek nem a
lege őre bocsájtás előtt, hanem
folyó évi augusztus hó 20-ig fizet-
hetők le.

A legelőre bocsájtás napja ké-
sőbb lesz meghatározva és köz-
hírré téve.

A városi tanács.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AKINEK

ismeretség híján

naxastásra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre,

kulcsárra,
gazdasszonyra
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy,
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

AKI

eladni kíván

butort,
songorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

AKI

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

AKI

mindenekelőtt vétel vagy bérbevételei csél-
jából keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értesít, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetési

rovatát használja.

A „Freytag“-féle világhírű

„Diatomea“ (legtökéletesebb
égető apparátus), valamint „Juvel“
és „Tip-Top“ is, szintegy égetésre
való fatárgyak kaphatók **Kerpel**
Izso könyv- és papirkereskedésé-
ben, Aradon. 212

Két tágas utcai szobából álló

gargon lakás butorozva vagy bu-
torozatlanul azonnal kiadó Erzsé-
bet királyné-körut 8. szám I. em.
Irodának is alkalmas. 927

Ügyvédi naplók

és főkönyvek rendkívül finom erős
papírból egész vászon kötésben bőr
sarokkal 500 oldal tartalommal
24 kor. Kaphatók Ingusz I. és Fia.
Könyv és papirkereskedés. 201

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fia
tanulónak

fizetéssel

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

Nagyobb mennyiségű 2
éves, száraz, tölgy

SZŐLLŐKARÓ

2 méter hosszban
olcsón eladó.

Megtekinthető raktáramban.

Kívánatra árajánlattal szolgál:

Kornis Ármin

fa- és szénkereskedő 937

Arad, Atzél Péter-u. I.

Kiadó üzlethelyiség.

József főhg-ut 12. sz. a.

egy 911

üzlethelyiség

(ezidő szerint Kiszner-
féle fűszerüzlet)

esetleg pincehelyiség külön is

kiadó.

Fodor és Reisinger.

Telefon 590. 905

Diamant Ferenc
elektrotechnikai üzlete
Arad Atzél Péter utca 2.,
a minház főbejártaival szemben. Bo-
hus-udvarban.

Villanyvilágítási, erőátvitel,
telefon és csengő berende-
zés és javításokat szak-
szerűen és legolcsóbban
végzem. Gáz- és villanycsillárok
legmodernebb kivitelben.

Továbbá Auerégek, hengerek,
villanykörtek, tvlámpaszettek, tulip-
pánok, gyöngyrajtok, ernyők és
szereleési anyagok legjobb minő-
ségben gyári árakban kaphatók.

Fajtisza riparia portalis alanyon oltott,
elsőrendű, duggyökérszerű bor- és csome-
gefaju 296

szőlő-oltványokat,

valamint gyökeres riparia portalis

szőlő-vesszőket

bármely mennyiségben szállít

HÁMORY GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és áraján-
lattal szívesen szolgál

Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

Telefon 229.

229—1908. tkvi sz.

Önkéntes

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy Czermann József és neje szül.
Weszely Matild aradi lakosok ön-
kéntes árverési ügyében az aradi
kir. törvényszék területén lévő,
Arad, Sarkad külvárosában fekvő,
az aradi 6621. számú telekjkyben
A. + I. sor, 1899/a/2/59. hrsz.
alatt felvett telekkönyvi bej. üres
telek és adóbizonylatszerint Ilona-
utca 37. számú ház és ehhez tar-
tozó beltelekre a jelzálogos hitele-
zők ellenében a végrehajtási árve-
rés joghatályával bíró önkéntes
árverést 3600 koronában ezennel
megállapított kikiáltási árban el-
rendelte és hogy a fentebb meg-
jelölt ingatlan az 1908. évi március
hó 14-dik napján délután 3 órakor
az aradi igazságügyi palota föld-
szint jobbra levő 48. számú
helyiségében megtartandó nyilván-
os árverésen a megállapított ki-
kiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak
az ingatlan becsárának 10⁰/₀-át,
vagyis 360 koronát készpénzben
vagy az 1881-ik évi LX. t.-c.
42. §-ában jelzett árfolyammal szá-
mitott s az 1881. november hó
1-én 3333. szám alatt kelt igaz-
ságügyministeri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapírban
a kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. t.-c. 170. §-a érte-
lmében a bánatpénznek a bíróság-
nál előleges elhelyezéséről kiállí-
tott szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

Az aradi kir. törvényszék, mint
telekkönyvi hatóság.

Arad, 1908. évi január hó 21 ik
napján.

Aknay,

kir. tázéki bíró.

929

Névjegyek

Báli meghívók

Esküvői meghívók

Belépti jegyek

nagy választékban és mér-
sékelt árban kaphatók az

Aradi Nyomda Részvénytársaságnál.

4 lóerős

cséplő-garnitúra

teljesen jó karban, 4 éves, majdnem új

jutányosan eladó.

Bővebbet

Holländer Sámuel,

birtokosnál

918

— C s e r m ő. —